

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre 5 „ — „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy hóra — „ 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:
PÉCSÉTT, Mária-utca 1. sz.
 a kir. ítélőtábla épületével szemben.
 a) az előfizetések és a lap szerkesztésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
PÉCSÉTT, Mária-utca 1-66 sz.
I. EMELET
 hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratok vissza nem adatnak

Hirdetések
 a kiadóhivatalban vétetnek is

A 67-es pártok fuziója.

Pécs, 1895. szeptember 5

(* *) Kűszöbön áll a parlamenti ülészaknak újból való megnyitása. Megszoktuk ilyenkor, hogy a kormány kitarított lapjai a hivatalos párt fölfrissítésének eszközeit keresik és a mennyire a viszonyok megengedik, tárgyalják. hányják-vetik a fuzió gondolatát; mert hát kívánatos dolog volna az az áldott fuzió oda át azon a szomorú párton, mely számbelileg is nagyon megcsökkent; vezéreiben pedig kétségbeejtőleg visszafeljődött egészen — Bánffy Dezsőig.

Állambáztartásunk gondolkozóba ejtő eredményei mellett ez a legnagyobb baj. A vezér gyöngegsége és tehetetlensége, melyet megérdemelt gúnnyal használ ki a meg nem vesztegetett közvélemény. Mivel pedig a premier politikát csinálni nem tud, mivel eszméi, tervei nincsenek, mindenki csak azon van a hozzá kötött táborban, hogy csak a kitaposott nyomokon járjon a politikában is, a taktikában is és hogy ezeken a nyomokon kísérelje meg a fuziót is.

Különösen naivság kell ahhoz, hogy ebben is sikereket várjanak a jelenlegi kormány elnöktől. De hát Bánffy b. bizik hagyományos szerencséjében, hisz neki mindennek sikerülni „muszáj.” Hisz Bánffy volt az, aki megmutatta, hogy a Wekerle céljait ő tudta elérni, mert Wekerlének nem, neki azonban megszavazták az egyházipolitikai javaslatokat. Bánffynak kineveztek egy pakli főrendet és kineveznek még egy újabb sorozatot, ha kell. Az ördög nem alszik — így gondolkoznak a fazékpárton — és hátha ennek a szerencsés kezű Bánffynak az is sikerül, hogy a szabadalmazott kormányfentartó érdek-szövetkezetbe bevonja a nemzeti pártot Apponyi gróffal együtt, vagy ha nem, hát Apponyi nélkül is.

Ez már aztán egészen új gondolat volna, ha nem is Bánffy törte rajta a fejét. Ezzel a sikerült manőverekkel még hatást is lehetne elérni és új ösvényeket jelölni ki a fuziók rendszerében. Persze, ilyen új ösvényt kitörni vajmi kemény dolog; főleg mert Apponyi átmeneti gyöngegsége nem bizo-

nyult olyan gyöngegségnek, a melynek némely részről híresztelték. Csak egy obskurus jászberényi kis lapocská szerkesztőjét tudták megfogni, hogy bocsássa világgá a kacsát, mintha Apponyi visszavonulni akarna a közéletől. Unisono vette át azután a bérenc sajtó a hírecskét, felfujta a szunyogot elefánttá; persze a cáfolat nem sokára megjött.

Részünkről alig tudunk eligazodni a nemes gróf újabb álláspontján, midőn a bevégzett egyházipolitikai törvényekkel áll szemben, melyeknek végrehajtása az egész vonalon folyamatban van. Oly adott helyzet ez a mostani, melyet kétségtelenül elfogadna a nemes gróf, ha már ő rajta volna a kormányra jutás sora. De hogy ezt nem teszi, ez a legfőbb akadálya annak, hogy aspirációt éppen a polgárság nem veszi komolyan, még az sem, a melyikkel különben talán el lehetne hitetni, hogy a közel három évtized óta gyűlölt rendszer bajait és veszedelmeit a közönséges alapon levő államférfiak is elháríthatnák.

Bármily sokan vannak, a kik ezt állítják, de a legkevésbé hiszik. Legkevésbé hiszi el maga Apponyi, a ki ellenzéki vitézsége alatt mindig oly közel járt találó bírálatával főként a közgazdasági bajok felismeréséhez; de soha sem akart közelebb, egészen közel lépni azok orvoslásának egyedüli módjához: az ország függetlenségének követeléséhez.

Ez az oka, a miért a kormány még mindig reménykedik, hogy magához édesgetheti a parlamenti ellenfélnek oly veszedelmes Apponyi gróft. A kik a közjogi alapon állnak, a kik a kiegyezést elfogadják és védelmezni tudják, azokat nem tekintik a félhivatalos lapok idegennek és intranzigensnek, az ilyenekkel — legalább így hiszik — elvégre is ki lehet egyezkedni holmi ígéretek árán, melyekkel nem volna fukar az ambíciójában féktelen Bánffy báró.

Most, az új campagne kezdetén, minden jel arra mutat, hogy a miniszterelnök nagyon szeretne az egyszeri cigányként kibékülni ellenségeivel, vagy legalább is azok egy részével. Az pedig csak természetes, hogy a középső mezőre veti tekintetét, a hol szavakban Magyarország boldogságát keresik

és hirdetik és a hol mindjárt el is hinnék a boldogság létezését, ha közreműködne abban a nemzeti pártiak. Pedig egy ilyen fuzió esetén a derék párt még csak zsinorjait és sujtásait sem mentené meg azoknak a szép, hangzatos beszédeknek, melyeket szónoki kitünőségei tartanak.

Jól tudják ezt Bánffy b. csatlósai, a kik most ismét, nem tudni hányadszor, hintegetik a fuzió vetését. Már nem is valami rejtélyesen szól a hivatás Apponyihoz és esetleg híveihez, a kik fölött szörnyen sajnálkoznak félhivatalosan, hogy a szegényeket kötve tartják az Apponyi gróf személye iránti tekintetek. Lám, lám, ezek a szegény nemzeti pártiak milyen szivesörömetst mennének lépni a kormány husos fazekai köré, de szegénylősek a jámborok, restellik elhagyni vezérüket, a ki a sok vezér-jelölt között mégis csak a legkimagaslóbb.

Körülbelül így festik a mai helyzetet a sugalmazott újságok és polemiákat szeniroznak az Apponyi „érthetetlen” magatartásáról, a ki szerint Bánffy b. működése lehetlenné teszi a közjogi alapon álló pártok fuzióját és e lehetlenség oka a választói névjegyzékek összeállításában rejlik, mivel a kormány a választókat összeíró küldöttségekben csakis kormánypárti elemeket tűr meg.

És még mentegeti is ezt a liszta-csinálási módszert a félhivatalos sajtó, rámutatván nagy hetykén, hogy hiszen az összeíró küldöttséget az autonóm testületek választják. Komoly biztosíték ez nagyon, a mint mindenki tudja és e szerint hogyne mérlegelné azt maga Apponyi gróf is.

Hanem hát a fuzió kérdése bizony még sem e körül forog. Apponyi gróf becsületegőbb politikus, mintsem következetes; annyi bizonyos. De ha fuziót volna kedve csinálni, ugyan miért feszélyeznék őt a választói listák, ha azoknak a győzelmére készültek, a kikkel szövetkeznek?

Mire való tehát az ámitás? A listák „okos” előkészítése nem akadálya a fuziónak. Ellenkezőleg: erőssége. Ha ennél nincs egyéb nehézség, e miatt vigan, canter-ben létrejöhet a közjogi pártok egyesülése és mi is óhajtjuk; bár jönne létre mielőbb. Egy nagy lépést jelentene ez a függet-

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Törvénytelen vér.

Olyan szép pirosak azok a virágzó barackok... Halványbitor viragjaik lassan foszladozva válnak el egymástól s peregnék alá a fáról, a hogy a tavaszi szél végiglegyint fölöttük. Mintha egy-egy kinyult haj nalfelhő szállt volna alá azokra a lombtalan ágakra.

Nagybányai Gábor onnan a leveletlen szeder indás lúgas alá bámol a virágzó fákra. Nézi azokat a lefoszló halványpiros virágleveleket. Napsugár reájuk száll, szél rájuk lehel s hervadnak, hullanak.

Aztán elvonul előtte a multból egy sor kép. Azok a halványpiros virágok megannyi szép női arcok, a nap sugara, a szél lehelete, az az ő pillangó szerelme. Hogy hullanak azok a halványpiros virágok, hogy hervadtak el azok a szép arcok az ő lehetétől, forró lehetétől. Mint lepke a láng köré, úgy repültek hozzá. Ölelésre, csókra, szédítő mámorra Tenyerükön hordozták. Ölébe ültek, nyakát körülfonták azok a hattyukarok. Volt pénze, ezer, ezrek, ő volt a cimborasereg hőse. Szerette a fiukat nagyon, — szerette a bort, a mámort, a szerelmet. Olyan jó volt oda behuzódni abba a zsisbasztó félálomba, feledni a körötte zisbogar zürzavar körött a folyton tépő gondolatot, mely ismétlődve fölzakadt a fénybe elkabult lélekből: te Nagybankai Gábor, ki vagy te?

Azok a zürzavaros hangok olyan jól el tudtak hallgatni ezt az egy szótatot, mely a világ ajkáról beszállt oda a lélekbe, nevető gúnnyal, gyilkoló törrel: te te Nagybankai Gábor, ki vagy te?

Főlnézett a szederindás lúgasra Csend körülötte. A falusi harangok összeolvadó kongása hallat szott. Megy a nép, mennek a templomba imádkozni. S Nagybankai Gábor összekulcsolta kezeit:

— Isten, Isten, maradj mellettem, ne engedj a kísértetbe. Feledtem mindent, leszámoltam a multtal. Kikacagtam a gunyt, kikacagtam a megvesztegető mosolyt. Lefizettem nekik társadalmi tartozásomat, éltem közöttük, hogy rágalom nem érhetett... elszórtam közöttük, a mim volt. Csakhogy a szívem megmaradhatott... Mariettám, a te számodra. Szeretni foglak, dolgozom érted. Nem csábítanak többé a paloták magukhoz, a fényben uszó csarnokok, zisbongó tivornya társaság, nagyuri dinom dánom, falkák serege, dobogó mének, karcsu nyakukat felütve, táguló orrcimpáik, a hogy fujták a gózt a hűs őszi levegőbe, hogy villogtak azok a kék nagy szemek. Ej, beh szépek is a paripák... Beh kéjes ott hátukon ülni, bársonyba takart testtel hintálózni rajtuk a ködös levegőben, fegyver után nyulni, robogni a csörtető vad után, cserje, bozót között a véletlen találkozás... Lobogó fátýol a kalapról, s mig a két paripa egymáshoz simul, egy forró ölelés a mentve vad élete, tuthat, a merre lát... Istenem, ne vigy a kísértetbe?

S a falusi kis kertbe behallatszik a tágas udvarról a női hang, mely a ház apró szárnyasait deldelgeti maga köré, hívja, hívogatja, elaprózott selypítő egytagu szavakon, a jércéket, a kotlóst, a mérges piros fejű pulykákat, a galambokat.

S olyan visszatetszőnek tetszik ez a hang egyszerre Nagybankai Gábornak.

Haha, a Marietta, a Pádvey Marietta, a nőm, az én nőm, a Nagybankai Gábor neje, apró jószág-

got, csibéket etet... Eredj, eredj te csörgő szarka innen a fáról, fejem fölül, ne kémkedjél itt, el ne vidd a világnak a hirt rólam, el ne fecsegd, hogy Nagybankai Gábor egy nádas közé bujt remetéskedni, falusi kis kertben fákot oltogat, nyeseget. Azok csak megint kacagnának. S kacagnak is, tudom kacagnak folyton fölöttem: te, ki vagy te? mi a neved? törvénytelen vér! Tehát a törvény parancsol a vérnek s az nem a természet joga?

Kürt hallatszik a távolban, vadászebek csaholása. A szimatoló farka neki ered a nádasnak, fuvó paripákon ostorral kezükben, fegyverrel vállukon erednek utánok a fényes urak. A melege vadászkatályból ide hallik az „Éljen” sája. Elejtett vadat hurcolnak oda.

S a férfi ott a beregparti falusi kertben felhuzódik a kerítésre. Mereven tapadtak szemei a száguldó lovasok után, s egy megreasketteti, hogy karjai lehullanak a kerítés léceiről s a földre suhan alá.

Benn az udvaron pedig még mindig hallatszik az a selypítő széttárgolt hang, hallatszik, a mint a pulykák kotró szárnyaikkal verik a földet. Milyen visszatetsző zisbaj! Nem olyan, mint az a másik, őszlobogó tűz környékében. Pedig azok, akik ott mulatnak, zisbognak, az ő vérei, egy atya magzatai. Te, ki vagy te? mi a neved? törvénytelen vér.

— Istenem, ne vigy a kísértetbe! De hallom a gunyos kacait a világ ajkáról, hallom az elfojtott nevetést, látom a távolból feiém mutogató ujjakat. Einémul a nevetés, le fognak hanyatlani azok az ujjak! Nincs-e jogom hozzá? Kitől kérdezem. Én vagyok annak bírja...

S hullanak a halványbitor virágok a falusi kert fairól, nem nézi már őket senki, nem zavarják

lenségi párt diadala felé, melyet rohamosan érlelnek különben is a politikai, pénzügyi és közgazdasági viszonyok, áldassék érte az operett-miniszterelnök.

Jegyzők gyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1895. szept. 5.

Látogatott közgyűlése volt ma délelőtt a megye háza nagytermében a baranyamegyei községi és körjegyzőknek. Lehetek számszerint mintegy 40-en, a mi nagy számnak mondható, tekintve a múlt évek hasonló közgyűléseit. Az elnöki tisztet a súlyos beteg fekvő Koharits József helyett Klombauer Antal mohácsi jegyző, az egyesület első alelnöke látta el.

Az elnöki jelentés után felolvastattott Szily László alispán távirata, melyben köszönetét fejezi ki az egyesületnek a leánya elhalálása alkalmával nyilvánítt részvételeért. A sürgöny végén az alispán az egyesület tagjainak barátságába ajánlja magát.

Hasonlóképpen felolvastattott Dragonescu Döme pénzügyigazgató és Lipcsey Ádám szerkesztőnek köszönő irata, melyek tudomásul vettek.

A pénztári számadások 440 frt 08 kr bevételrel és 390 frt 78 kr. kiadással rendben találtak és a pénztárnoknak a szokásos felmentvény megadatott.

A folyó 1895. év költségvetését a következőleg állapították meg: Bevétel 222 frt, kiadás 601 frt 15 kr, a mit a tagdíj-hátralékokból remélnek fedezni. Elfogadtattott.

Olvasattott a központi egyesület múlt évi gyűlésére kiküldött két képviselő jelentése, melyet tudomásul vettek.

A tetemes tagsági díj-hátralékok apasztása tekintetében elfogadtattott Olaszi Gábornak amaz indítványa, hogy mindazok a tagok, a kik nem fizetik be a folyó évben hátralékos tagdíjaikat, erre per utján szoríttassanak. Ugyanis az egyesület témérdek felszaporodott tagdíjjal adós a központi egyesületnek, melynek 9 év óta egy árva krajcár tagdíjat se fizetett. Pedig ez a minden tag után 50 krajcár számított járuléka már annyi idő óta tetemesen felszaporodott, tekintve, hogy a baranyamegyei egyesületnek 117 tagja van.

E célból felszólítás intéztetik a jobbmódu jegyzőkhöz, hogy önkényes adományaik által segítsenek ezt a becületbeli hátralékok apasztani. E célra Olaszi Gábor 100 frtot ajánlott föl jó példaadás kedvéért és pedig 70 frt hátralékos jegyzői fizetését az egyesülettől és 30 frtot készpénzben.

A jegyzői szaklapot az egyesület összes tagjai, 16-nak a kivételével járatták.

Az alispánnak az egyesület diszelnökévé való megválasztása tárgyában beadott indítvány egy szűkebbkörű bizottságnak adatott ki; véglegesen az októberi választmányi ülés fog intézkedni.

Az egyesületi tagok sorába ujabbán 33 segédjegyző jelentkezett felvételle, a kik valamennyien fel lettek véve.

Az országos központi jegyzői egyesület ez évi, Budapesten tartandó közgyűlésére az egyesületet Ko-

harics József, Olaszi Gábor, Czupi Ede és Pintér János tagok fogják képviselni; és pedig tekintve az egyesületi pénztár szomorú állapotát, a saját költségükön.

A kéményseprő iparról szóló szabályrendelet 3., és az ebtartási szabályrendelet 1. §-ának megváltoztatása, illetve miként leendő magyarázása iránt a központ és a vármegye közgyűlése fog megke- restetni.

Miután az egyesület tagjai külön-külön megvannak győződve, hogy a még Hieronymi belügy-miniszter által a községekről benyújtott törvényjavaslat annyira mélyen belevág a jegyzői kar már szerzett jogaiba, hogy azt a javaslatot úgy, a mint az kontemplálva van, magukra nézve sértőknek. Következőleg a közigazgatás államosítása iránt beadott javaslatot jelen alakjában a napirendről leendőnek találják. A közgyűlés azt határozta, hogy az államosítással szemben minden kitelhető uton módon állást foglal.

A segédjegyzők helyzetének javítása tekintetében elhatározták, hogy az országos központi egyesülethez, valamint a vármegyéhez is kérvényt fognak intézni, hogy a segédjegyzők oklevelei ne csak a vármegyében, de az egész országban birjanak érvényességgel.

Az állami anyakönyvvezetéssel járó és már megszabott hivatalos órák betartása teljesen lehetetlen lévén különösen Baranyamegyében, a hol egy-egy körjegyzőnek igen sokszor egész napra való hivatalos teendője akad székhelyén kívül, a mely hivatalos teendőknek a pontos elvégzéseért kapják a fizetésüket, sürgős kérvényt fognak felterjeszteni a közigazgatási bizottság utján a miniszterhez, melyben anyakönyvvezető helyettesek kinevezését kérik. Mert végtelen anomália származnék abból, ha az állami hatáskörből kifolyó teendők, a miért a jegyző ugy- szólván alamizsnaszerű javadalmazást kap, összeüt- közésbe jönne a jegyzői teendőkkel.

A pécsi járás részéről a választmányba a nyugdíjba vonult Kiobucharich József helyett Czupy Edét választották meg egyhangulag.

Ternovszky Alajos pénzügyigazgató helyettes- nél az októberi közgyűlés alkalmával az összes tagok testületileg fognak tisztelegni.

Ezzel a tárgysorozat kimerítettvén, a közgyűlés 11 órakor véget ért. A mit társas ebéd követett a „Mátyás Király“ fogadóban.

Harminchárom ember a romok alatt.

(Saját tudósítónktól.)

Pécs, 1895. szept. 5.

Hatalmas robbanás hangzott ma délelőtt a Ferenciek utcájában, majd velőtrázó sikoltások riasztották föl az arra lakókat: Kereky Mihály dr. most épülő házában felállított állvány összedült, harminchárom embert temetve le a mélységbe.

Kinos látvány tárult a szemlélő elé: Vértől elborított, a fájdalomtól felismerhetlen férfiakat, nőket s gyermekeket vonszoltak ki a romok közül, kiknek legnagyobb részét saját lakásukra, másokat,

Pallérokat, kőművesek gyülekeznek a házban. Az építész-mérnök is megérkezett. Mit akar Nagybankai Gábor? Ledönteti talán a szerény falusi viskót s kastélyt rakat helyébe? Messzelátzó tornyokkal, otágu cimerral a homlokán?

Megalkudtak a pallérokat meg a kőművesek. A beregparti kis faluba terhelt gőzkocsik érkeznek, hoznak karrarai fehér márványt, rózsapiros színű csengő köveket. Nagy vasrudakat szállítanak, hogy egy vasutat lehetne belőle kiépíteni.

A kis falusi ház csak maradt a helyén. Egy változás esik rajta, hogy gazdát cserél. Nagybankai Gábor eladta. Ez a pénz is kellett neki.

Az összehordott márvány tömeg, a piros csengő kövek halmaza pedig oda gyűl a beregi temetőben. Alacsony sirhantok, félig elsüpedt fejfák mellé a buja mezőjü temetőföldre halmozzák azokat.

S kikerekitenek a kőművesek a temetőből vagy száz sirgödörre való helyet s ott elkezdnek ásni, mélyen be a földbe s rakják egymásra a drága sziklákat, a szép fehéren csillogó márványtáblákat. Készül a sirbolt.

Fejedelmi fény, császárok, királyok költözhetnek beléje, ha készen lesz.

S a kinek készül, az otthagyja a szerény falusi házat, eladja — hogy árát annak is a sirbolt fényére költse s elmegy át a Balaton partjára. Növényszárból összerakott, sárral körültpasztott kunyhóba költözködik s halászságot a Balatonon, hogy legyen mit ennie. Sirályok csapkodnak át fölötté a vizen s a kitagadott ember hálóját terigetve jár naphosszant a vizen kis halászsajkáján. Néha megállítja csónakát, rábizza azt a hullámokra, hálóját behuzza s mereng a víz kék tükrén.

a súlyosabban sérülteket, részint a városi, részint az irgalmasok kórházába szállítottak.

Mindjárt a mentés elején megtalálták az első halottat: Schváb Józsefet, kit egészen eltorzított a reá zuhanó vascsiga, mely halálát okozta.

Tudósítónknak, ki mindjárt a szerencsétlenség után a helyszínén termett, a következőleg sikerült a sérültek neveit feljegyezni:

Hofman Lajos,
Sáródi Péter,
Öri István,
Gold Mátyás,
Just József,
Szebeli János,
Vince József,
Verovác János,
Horváth Mátyás,
Furtinger János,
Nemesics Anna,
Dorgovics Anna,
Kaszapovics József,
Rab Lajos,
Varga Vince,
Mayer Ferenc,
Rostás Örszse,
ifj. Sudás István,
Kovács István,
Szebeli István,
Leipán Anna,
Obát Katalin,
Jozipovics Ferenc,
Hebl István,
Kelenfi János,
Pap János,
Fuchs József,
Német István,
Balázs János,
Sórics István,
Sztipánovics György (pallér),
Kisander Mátyás és
Schwab József (meghalt)

Délután 2 óráig tartott a szállítása a kétségbeesett alakoknak, kiket a helyszínén megjelent Ludwig Ferenc dr. a szükséges kötésekkel ellátott. Hogy pedig a hangulat teljes legyen, száza a sérültek hozzátartozóinak siránkozott a szerencsétlenség színhelyén, — mondhatni szomorú kép volt, mely a legkeményebb szívűeket is megindíthatta. Mikor az utolsó siralmas alakot is elszállították a rendőrség az építés helyét elzárta.

A szerencsétlenség színhelye

A volt Daempff-féle ház, mely még nem rég a Ferenciek utca csüfűsége volt, vevőre talált: Kereky Mihály dr. ügyvéd vette azt meg, hogy a viskó helyében egy emeletes házat építsen, mely bátran sorakozhassék a többiek közé. Az építést Rácz Béla műépítész felügyelete alatt Horváth Ferenc vállalkozó fogadta el, ki néhány héttel ezelőtt meg is kezdte a munkát.

Folyt a munka rendesen, mikor is a múlt hó vége felé egy éjjeli vihar alkalmával a maihoz hasonló robaj ébresztette fel a környékbelieket mély álmukból, — az épülő háznál valami pince boltzat bedőlt. Ez már mintha figyelmeztetés lett volna, s mintha előjátéka lett volna a mai katasztrófának.

Hogy majd el fog hallgatni a gunyos kacaj, hogy majd lehanyaglanak azok a rámutató ujjak mikor ő oda beköltözik abba a márványcsarnokba, melynek homlokáról az aranyal átvert cimert az ő cimere lesz. olyan, mint azoké a többieké, a kiknek semmivel sincs több joguk ahhoz. S az ő kihült teste is csak olyan ércporsóban fog porladni, nem laknak majd azok se fényesebben, mint ő éveken, hosszú éveken, nagy időközön által. Elhallgat a kacaj lehanyaglanak a rámutató ujjak.

Már teszük is fel az aranyal átvert cimert a beregi fényes kriptára. A nagy márványoszlopok büszkén néznek a földbe omló gyepes sirhantokra, a süpedő fejfákra

S áll a csónak ott a vizen, a Balaton sima nyugodt tükrén. Sirályok csapognak, kerengnek át fölötté. A hab, a mozduló hullám viszi, egyre viszi, egyre beljebb a csónakot s a kitagadott ember elmereng a halál utáni életben.

Mozdul a hab, ver a hullám, tarajos fodorral. Mozdul a felhő, hánykódnak az erdő fái. Sodor a víz, örvény minden habja. Feszül az evező, vonagló karok mártogatják a forgó habtarajba.

Fel van már téve az aranyal átvert nemesi cimert a sirbolt márványhomlokára. A nagy sodronyvasu szárnyas ajtót a závar összefogja, fordul a kulcs benne. Kihúzzák aztán a kulcsot s hozzák a pallérokat Nagybankai Gábornak.

És a sodró örvény is bezárja száját, becsukódik egy másik sirbolt, a melybe nem lehet bejárni szárnyas nagy ajtókon. Még egyszer lélegzik föl a víz s a gondatlan csónakot szétmorzsolja a parton.

Áll az üres nagy sirbolt a beregi temetőben.

Kistelki Ede.

már többé lelkét annak a férfinak, elég volt egyszer, elég.

Nem olt, nem nyeseget Nagybankai Gábor közöttük. Kora reggel elhagyja a házat, néha már sötét éjjelben is, holdvilágtalan éjszakában s megy, megy, ki tudja merre, hol jár? hetekig se jó haza. Aztán ha jó, merev arccal nyit a házba, nejét alig üdvözlí, szavát alig hallani. Félnapig otthon van s hetekig újra oda. De valahányszor megjő, mindig pénzzel jó. Sokszor nagyon sokkal. Azt mondja, kereskedik... Fát vesz az erdőben s irtatja azokat, — oda jár a Bakonyban, fenn jár Máramarosban. Nagyon eltalálta a szerencséje.

— Tedd félre, Marietta, ezt a pénzt, tedd félre s hallgass felőle, — különben megfojtalak.

A nő elsápad, ijedt tekintete szelíden, kérőn odaszáll a férfi arcára, de hirtelen elsiklik onnan, mint a galamb, melyre ráérimtenek.

S aztán hónapok mulva egyszer csak megtér újra Nagybankai Gábor titkos útjáról s otthon is marad.

Fordult az év is ekkorra, halvány bíbor virágjaikat is elhullatták már a beregparti kert barackfái.

A szederindalugos is buján levelezik, olyan hűs az árnyéka. Ott ül a kitagadott ember alatta. Hogy összegörnyedt, hogy összeroskadt. A vén kor idelelőtt ráhavazott a még férfikora delén lévő férfi arcára. Haja őszülni kezd, redők zsugorodnak egymásba homlokán.

De valami kiengesztelő derű önti el az egész arcot. A szemek tüze élénkebb, mintha mondanák, megvittam, megküzdtem veletek, el fog hallgatni a gunyos kacaj, le fognak hanyatlani azok a felém mutató ujjak.

Másnap folytatták a munkát, s az tartott szákadatlanul a mai nap déli 12 órájáig.

Egy magas part állott az építendő ház köze pén, melynek aljában a multkor bedőlt pinceboltoit igyekeztek felépíteni, jobban mondva a háznak erős alapot építeni. E földpartnak közepébe egy erős, magas oszlop volt leásva, melynek hivatása volt a minden felé elágazó állásokat, mint egy fősztlop — fentartani.

A fizika törvényénél fogva a leásott, s meg lehetős sulylyal megterhelt fősztlop a körülötte levő laza földanyagot mindjobban fesztette, míg végre az engedett s félkör alakjában a fősztloppal, s az arra mint bázisra helyezett gerendákkal, állványokkal együtt a körülbelül 3 öl mélységű pince helyiségbe zuhant. maga alá temetve harminchárom szerencsétlen munkás embert.

A vizsgáló bizottság megjelenése.

A szerencsétlenség helyén levő Kovács Antal rendőrbiztos mindjárt a katasztrófa bekövetkeztékor jelentést tett Zsolnay György kir. főügyési helyettesnél és Göbel Gyula helyettes vizsgálóbírónál, kik is délutáni 1/3 órára a szakértők összehívását kérték.

Megjelentek a kir. ügyészen és vizsgálóbírókn kívül Rauch János városi főmérnök, Némethy István és Rác Béla mérnökök, továbbá Schlauch Imre építész és Reeh György alkapitány, kik megajtották a helyszíni szemlét.

Rác Béla műépítész, ki a kérdéses épületnél mint művezető szerepelt, állítja, hogy ő több ízben említette Sztipánovics György pallérnak, hogy azt a fősztlopot meg kellene ducoltatni, mert baj lehet, sőt vallomása szerint még ma délelőtti 10 óra után is, midőn felügyeletet gyakorolt az építkezésnél, erre nézve hívta fel a munkavezető Sztipánovicsot, mit azonban az mindjárt nem teljesített s rá 2 óra múlva a fősztlop csakugyan széthasította a rettenetes földtömeget.

Egy újabb hivatalos szemle határozatotott el. majd Göbel Gyula vizsgáló bíró a helyszínen Rauch János főmérnököt, Némethy István mérnököt és Schlauch Imre építészt meghateltette, mely után a vizsgáló bizottság elhagyta a szerencsétlenség színhelyét.

A katasztrófa áldozatai.

Mint egy összeomlott kártyavár fekszik amaz olvashatlan számú deszka és gerenda az üregben, melyből egyenkint emelték ki a szerencsétleneket.

Egyiknek lába, másiknak keze ficamodott ki, őszhaju aggok vánszorogtak véres fővel, — segítségért kiabálva, mikor az a siralmas szó is elhangzott, hogy halott is van közöttük: Schváb József napszámos ember, kinek nagy számu családja eddig is inséggel küzdött, hát még ezután. De egy időre némileg is kárpótolja őket ama kis anyagi segítség, melyről Reeh György alkapitány gondoskodott, ki ugyanis gyűjtést rendezett a meghalt családja részére.

Még e mai napon történt szerencsétlenség sokakat fog foglalkoztatni, kíváncsiak vagyunk magunk is, mikép dül el a dolog.

A mások könnyelműsége következtében szenvedő emberek kárpótlást várnak — igazságra s o m j u h o z n a k .

H i r e k .

Pécs, 1895. szeptember hó 5.

— **(Főkapitányunk a hercegprimásnál.)** Vaszary Gyula rendőrfőkapitány a tegnap éjjeli vonattal Esztergomba utazott nagybátyjának, a hercegprimásnak látogatására, honnét vasárnap fog visszaérkezni Pécsre.

— **(A színházi bizottság)** f. hó 9-én, hétfőn délután 3 órakor a városház közgyűlési termében ülést tart, melyen az október 5-én tartandó ünnepélyes megnyitó előadás iránt fognak határozni.

— **(A nőegylet munka-kiállítás.)** Már régebben közöltük, hogy a kézimunka és háziipar köréből a pécsi jótékony nőegylet ez évi november hó folyamán kiállítást rendez. Mint bennünket illetékes helyről értesítenek, ez iránt a kiállítás iránt már nagyban folynak az előkészületek és legközelebb az egész program kibocsátva lesz. Minden egyes kiállító a felmerülő költségek fedezésére a bejelentés alkalmával egy frttal fog járulni, mi alól csakis az intézetek és iskolák vannak felmentve.

— **(A pécsi kereskedelmi és iparkamara)** hétfőn, szeptember hó 9-én d. u. 3 órakor a kamara saját házában (Percel- és Kisfaludy-utca sarkán) rendes közülést tart, melynek tárgyai: A) Elnöki előterjesztések B) A kamarai iroda ügyforgalmi jelentése. C) Tárgyalási ügyek. I. A kereskedelemügyi m. kir. minister leirata Kaposvár város közbiztonsági szabályrendeletének véleményezése iránt. II. Ugyanannak leirata Gyöngy községnek hetivásár engedélyezése iránt való kérelmének véleményezése iránt. III. Ugyanannak leirata Lakócsa

község helypénzdíj szabályzatának véleményezése iránt. IV. Ugyanannak leirata a magánbiztosítási vállalatokról szóló törvényjavaslat véleményezése iránt. V. Ugyanannak leirata a szövetkezetekről szóló törvényjavaslat véleményezése iránt. VI. A soproni keresk. és iparkamara átirata az áruforgalmi statisztikai adatszolgáltatás ügyében. VII. A szegedi keresk. és iparkamara átirata a 20 frton alul levő keresk. követeléseknek a kir. járásbíróknál való érvényesíthetése ügyében. VIII. A kolozsvári keresk. és iparkamara átirata a hálalók és utazó ügynökök versenyének korlátozása ügyében. IX. A budapesti posta és táviratigazgatóság átirata a Budapestre szóló postai küldemények kellő címzése ügyében. X. Az iparos ifjak orsz. egyesületének segélyezés iránt való folyamodása. XI. Frank János beadványa a szegzárdi iparossegédek részére szakrajtanfolyam létesítése iránt.

— **(Virilisták névjegyzéke.)** A városi hatóság közhírré teszi, hogy az adóhivatal által a legtöbb adót fizetőkről egybeállított névlajstrom, a melynek alapján lesz az 1896-ik évre a legtöbb adót fizető bizottsági tagok névjegyzéke az igazoló választmány által elkészítve, — a törvény értelmében a városi jegyzői hivatalban f. hó 8-tól számítva nyolc napra, vagyis f. hó 16-áig bezárólag a hivatalos órák alatt betekintés végett kitéve lesz, a hol a netalán tévesen kitett adóösszeg helyesbítése iránt a felzáró lamlás beadható.

— **(Takács Zoltán szülőinek pécsi háza.)** Távirataink közt említettük, hogy Takács Zoltán legutóbbi kihallgatása alkalmával azt vallotta, hogy szüleinek Pécsen is volt házuk. Utána néztünk a betétszerkesztő hivatalban, és kitűnt, hogy Takács dr. ez egyszer nem hazudott. Még a 70-es években vettek a régi Péter-utcában egy házat, a mely Takács Károlyné, Sarlós Emilia nevében állott addig perze, míg el nem adták.

— **(Vendéglősök gyűlése.)** Azok a vendéglősök, kik a nemrégiben létesített szikvizgyári szövetkezetnek tagjai, f. hó 12-én d. u. 2 órakor a „Vigadó” helyiségében közgyűlést tartanak, melyen elnököt fognak választani és a szikvizgyár felszereléseinek szaporítását beszélik meg.

— **(Tűzijáték.)** A tettyei fensikon f. hó 8-án, kisasszony napján, a Czvetkovics testvérek, a nálunk is előnyösen ismert pyro-technikusok, fényes tűzijátékot rendeznek. Lesznek röppentyűk, arab diszfáklyák, kínai fénylegyek, brilláns palmaágak, forgó napok, színes pávatollak, nápolyi gloriét, a chikagói fényspirális, Stefánia-rózsák és végezetül egy földalatti vulkán kitörése. A tűzijáték hangversenyyel lesz egybekötve, melyen két népzenekar fog működni. A hangverseny d. u. 3 órakor, a tűzijáték pontban 7 órakor veszi kezdetét. Belépő díj 20 kr.

— **(Befejezett egyezkedés.)** A legutóbbi rendkívüli közgyűlés határozatából kifolyólag Majorossy Imre főjegyző tudomására hozta a pénzügyigazgatóságnak a közgyűlés által megajánlott 204.000 frt bérösszeget, mely, szemben a kincstárnak 210.000 frtos követelésével, 206.000 frtban lett véglegesen megállapítva. Ennek el, vagy el nem fogadása fölött egy legközelebb egybehívandó újabb rendkívüli közgyűlés fog dönteni.

— **(Magyar gyermekkertésznők.)** A pécsi jótékony nőegylet vezetése alatt álló óvónőképző intézetben e hó második felében 14 felnőtt leány fejezi be a tanfolyamot. Tekintve, hogy ezek a fiatal leányok valamennyien megélhetési és önfenntartási célból igyekeztek a gyermekekkel való bánásmódot elsajátítani, most azon a ponton állanak, hogy alkalmazást keressenek. A pécsi jótékony nőegylet elvállalta, hogy segítségükre lesz a végzett óvónőknek elhelyezésük körül; és éppen ez okból ez uton is tudomására hozza a nagy közönségnek, hogy nemcsak felvilágosítást és bővebb értesítést nyújt a szülőknek, hanem mindjárt ajánlani is fog megbízható és tisztességes óvónőket, a kik gyermekeik mellé ilyeneket akarnak. Nézetünk szerint ezek a magyar leányok sokkal alaposabb vezetést adhatnak, mint a külföldi felületes képzettségű bonneok, kik talán a rossz francia hagyományon kívül egyebet sem tudnak.

— **(„A Szigetvári kath. legényegylet”)** 1895. évi szeptember hó 15-én a „Korona” vendéglő nagytermében műkedvelő színi előadást és táncestélyt rendez. Belépődíj és helyárak személyenkint: ülőhely a három első sorban 70 kr., a többi sorban 50 kr., állóhely 40 kr., karzatjegy 20 kr. A pártoló tagoknak 10—10 krral kevesebb. Kezdeté pont 8 órakor. Jegyek előre válthatók: az előadás napján a „Korona” nagytermében.

— **(Óriási hagymák.)** Óriási hagymákat állított ki a Nowotarsky cég Nepomuk utcai kirakátaban, valamint a Köszl boltjában, melyeket megbámulnak az arra járók. Egy-egy hagyma sulya meghaladja a fél kilót; a neve Madeira hagyma, finom ízű, nem nagyon szagos és salátának, különösen a „pariser” mellé, pompás csemegét képez. Egy szóval kitűnő csemege hagyma.

— **(Nem jó az öregekkel tréfálni!)** Boldogh Boldizsár egyike azon embereknek (nagyon kevesen lehetnek) kik teljesen megelégedettek egy szóval — boldogok. Rendes foglalkozása nincsen, kedves élete párja is a másvilágra pályásott, tehát azzal sincs baja, egész nap mást nem tesz, mint sétálni, pipálni — s feleséget keres.

Feleség! ? Hányszor jó naponkint e szó ajakáról, de nem mer bele vágni. — Boldizsár bácsi, — kezdi egy nap valami ismerősének 15 éves esőke leánykájára — vegyen el engemet, s ezzel futásnak eredt a kis csintalan, semmi komolyság sem volt szavában.

Boldogh Boldizsár e naptól kezdve jó 2 hétig ki sem mozdult szobájából, folyton a csacska leány ajánlatán törte már már 55 éves fejét.

A kis Olga 15 éves — mondja naponkint ötvenszer is Boldizsár ur — esőke jó leánya tud főzni is, — talán szeretni is fog? — Elveszem! Ugy is lett. Olgácska három hét alatt Boldogh Boldizsárné lett, s mint értesülünk meg van elégedve sorsával — boldog.

Lányok, leányok nem jó az öregekkel tréfálni!

T Á V I R A T O K .

— **László főherceg állapota** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) László főherceg állapota a körülményekhez képest kielégítő. Klottild főhercegnő folyvást mellette van. Bulletineket nem adnak ki. Az uralkodó családot két óránként értesítik a beteg állapotáról. A hivatalos lap szerint a gyógyulás három hónapig is eltart.

— **A csehországi hadgyakorlatok.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Kapp-litzból jelentik: A gyakorlatok tegnapi befejezése után a király Kropatschek altábornagynak mondta: „Igen meg voltam elégedve; ezért önnek köszönetet mondok.”

— **Kolera.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Tarnopolból jelentik, hogy tegnap ott négy ember megbetegedett kolerában, kik közül egy meghalt. Ma ismét három egyén betegedett meg és egy meg is halt.

— **Hohenlohe herceg a cárnál.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Szent-Pétervárról jelentik, hogy Hohenlohe, német birodalmi kancellár ma odaérkezett, kit a cári pár Peterhofban külön kihallgatáson fogadott.

— **A lejtő alján.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Angeli Mariska, Európa szerze ismeretes lovárnő Bécsben nagy nyomoruságban meghalt. Sok embert tett tönkre esztelen pazarlásaival. Harminc éves volt.

— **Csombor a bíróság előtt.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Ma állott Csombor Imre a járásbíró előtt szerződés szegése ügyében. A bíróság elhalasztotta a tárgyalást, míg a bizonyítékokat beszerzik, hogy a házban a szerződés ellenére rosszshírű nőket tartott.

VASUTI MENETREND.

PÉCSRE ÉRKEZIK.

Budapestről	1804. sz. szem. von. reggel 5 ó. 15 p.
B.-Bródból	1807. sz. szem. von. reggel 8 ó. 01 p.
Uj-Dombóváról	1842. sz. vegy. von. reggel 8 ó. 23 p.
Bécsből	6302. sz. szem. von. d. e. 9 ó. 39 p.
B.-Bródból	1805. sz. szem. von. d. e. 11 ó. 18 p.
Budapestről	1806. sz. szem. von. d. u. 4 ó. 08 p.
Vinkovczeről	6301. sz. szem. von. d. u. 5 ó. 50 p.
Budapestről	1802. sz. gyors. von. este 7 ó. 44 p.
Bécsből	6312. sz. vegy. von. este 8 ó. — p.
B.-Bródból	1803. sz. szem. von. éjjel 11 ó. 02 p.

PÉCSRŐL INDUL:

B.-Bród	felé 1804. sz. szem. von. reggel 5 óra 35 p.
Budapest	1801. sz. gyors. von. reggel 8 óra 24 p.
Bécs	6311. sz. vegy. von. reggel 8 óra 29 p.
Vinkovcze	6302. sz. szem. von. reggel 9 óra 49 p.
Budapest	1805. sz. szem. von. d. e. 11 óra 34 p.
Uj-Dombóvár	1853. sz. vegy. von. d. u. 2 óra 44 p.
B.-Bród	1806. sz. szem. von. d. u. 4 óra 20 p.
Bécs	6301. sz. szem. von. este 6 óra 32 p.
B.-Bród	1808. sz. szem. von. este 8 óra 18 p.
Budapest	1803. sz. szem. von. éjjel 11 óra 30 p.

F. évi május hó 1-től a B.-Bródból jövő 1807. számú és B.-Bródba menő 1808. számú személyvonatoknak Mohács felé csatlakozásuk van.

Laptulajdonos
SZAUTTER GUSZTÁV

Felelős szerkesztő
PLEININGER FERENC.

TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

Ovadékképes segéd-könyvelő

azonnal állandó alkalmazást nyerhet tisztességes javadalmazás mellett. Bővebbet a kiadóhivatalban.

3692. sz.
okt. 1895.

Árverési hirdetmény.

A dárdai kir. járásbírósg mint telekvi hatóság közhírré teszi, hogy Richter Márton vörösmarti lakos végrehajthatónak, Fábri János csuzai lakos végrehajtható ellen 10 frt tőkekövetelés és járul. iránti végrehajtható ügyében a dárdai kir. bíróság területén levő Csusa községben fekvő, a csuzai 976. sz. telekkönyvben felvett 1 rdsz. alatt felvett 4/a. haszn. ingatlanra az árverést 429 forintban eszenel megállapított kikiáltási áron elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1895. évi szeptember hó 23. napján d. e. 10 órakor csuzán, a jegyzői irodában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 42 frt 90 krt készpénzben, vagy az 1881. 60. törvénycsikk 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, vagy az 1881-ik LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsegáltatni.

Dárdán a kir. bíróság mint telekvi hatóságnál 1895. évi május hó 24. napján.

Maurer Frigyes
kir. aljársbíró

11649. sz.
tlkvi 1895.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvszék mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Kovács József végrehajthatónak, Alsó Dallos János végrehajtható elleni 60 frt —kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtható ügyében a pécsi kir. törvszék területén levő, H. Hetény község határában fekvő, a hosszú hetényi 983. sz. betétbe felvett 177 hrsz. 5 sz házra 400 frtban, a 5776/1 hrsz. szöllőre 160 frtban és a 5776/2. hrsz. szöllőre 398 frtban az árverést elrendelte, a hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1895. évi szeptember hó 26-án d. e. 10 órakor H. Hetény község bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 40 frtot, 16 frtot és 39 frt 80 krt készpénzben, vagy az 1881. 60. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. é. nov. 1. 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rend. 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, vagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek, a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsegáltatni.

Pécsett, 1895. évi június hó 1. napján. A kir. törvszék mint tlkvi hatóság.

Vodicska Ferencz
kir. törvszéki albiró.

Árverési hirdetmény.

Alulírott tömeggondnok ezennel közhírré teszi, miszerint Vajda József csódtömegébe leltározott és meg eddig nem értékesített ingó-ágok. (malom berendezési cikkek, szerszámok, szalma készlet stb.)

nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a helyszínen a Telegéri malomban leendő eszközzésére 1895. szeptember hó 9-ik napjának d. e. 9 órája kitűzetik, s ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az ingók készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Pécsett, 1895. évi szeptember hó 4-én.

Dr. Egry Béla,
tömeggondnok.

ISKOLAKÖNYVEK.

A főgymnasium, főreáliskola, kereskedelmi, polgári leány és az összes elemi iskolák számára

eredeti bolti áron

valamint papir-, író- és rajzszerkek a legjutányosabb áron kaphatók

Engel Lajos utóda

könyv-, és papirkereskedésében Pécsett, Király-utca 4. sz. az „Aranyhajó” szállodával szemben.

Iskolakönyvek darabonként 20 krért kötötnek be.

Minden tanuló ki szükségletét nálam szerzi be egy

csinos ajándékot kap.